

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/1563

av Lars-Arne Staxäng (M)

Bättre villkor för äldre på arbetsmarknaden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka äldres möjligheter på arbetsmarknaden.

Motivering

Tyvärr visar flera internationella undersökningar att det i Sverige finns betydande negativa stereotyper gentemot äldre och deras arbetsförmåga. Många äldre som vill fortsätta jobba möts av motstånd från arbetsgivaren och samhället. Äldre arbetslösa är bland dem som har svårast att hitta ett nytt jobb. Sverige införde också som sista land i EU en lag som förbjuder diskriminering av äldre på arbetsmarknaden. Då denna lagstiftning är relativt ny och med tanke på de existerande attityderna gentemot äldre i arbetslivet bör Sverige göra mer för att bli bättre på att ta vara på äldres kompetens.

Från USA kommer studier som visar att delstater med en hårdare lagstiftning mot åldersdiskriminering också har en högre sysselsättning bland äldre. Sannolikt bör en förstärkt lagstiftning mot åldersdiskriminering i arbetslivet även i Sverige kunna få bukt med de negativa attityder som finns mot äldre och höja sysselsättningen i samma grupp. Det ska inte förglömmas att problemet handlar om attityder från arbetsgivare och samhället i stort.

Dagens äldre generationer är friskare och lever längre än tidigare, och en hel del vill och kan jobba vidare hellre än att pensionera sig i förtid. En undersökning bland arbetsgivare gjord i trettioålet länder visar att var femte arbetsgivare har någon form av strategi för att behålla äldre arbetskraft, i detta fall människor över 50 år. Men Sverige

hamnar i bottenskiktet: åtta procent av svenska arbetsgivare hade en sådan strategi och fyra procent hade en strategi för att stärka kompetensbristen genom att anställa äldre. Det är därför angeläget att staten skulle kunna ge incitament till de företag i Sverige som utarbetar strategier för att behålla och rekrytera äldre människor.

En annan aspekt är de olika lösningar för en för tidig pension som en hel del svenska företag använder sig av. Enligt en undersökning använder sig cirka hälften av alla större företag i landet av någon form av avgångspensionslösningar, inte sällan inom det offentliga. Det är oacceptabelt att Sverige pensionerar bort kompetenta och arbetsföra personer på grund av ålder. Särskilt inom det offentliga bör man föregå med gott exempel och inrikta sig på att få äldre att stanna kvar i arbetslivet om de vill, istället för det motsatta.

Villkoren för att ta vara på äldre människor i arbetslivet bör förbättras, dels genom attitydförändringar, dels genom incitament att behålla och rekrytera äldre arbetstagare.

Lars-Arne Staxäng (M)